

TẬP LÀM VĂN

LUYỆN TẬP XÂY DỰNG ĐOẠN VĂN MIÊU TẢ CON VẬT

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

- củng cố kiến thức về đoạn văn.
- Thực hành, vận dụng viết đoạn văn tả ngoại hình, tả hoạt động của con vật.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Ảnh con tê tê trong SGK và tranh, ảnh một số con vật (gợi ý cho HS làm BT2).
- Ba đến bốn tờ giấy khổ rộng để HS viết đoạn văn ở BT2, 3.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra 2 HS đọc đoạn văn tả các bộ phận của con gà trống (BT3 tiết TLV trước).

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài. GV nêu MĐ, YC của tiết học.

2. Hướng dẫn luyện tập

Bài tập 1

- HS quan sát ảnh minh họa con tê tê.
- Một HS đọc nội dung BT1. Cả lớp theo dõi trong SGK.
- HS suy nghĩ, làm bài. Với câu hỏi b, c (hỏi về đặc điểm ngoại hình, hoạt động của tê tê), các em viết nhanh các ý cơ bản ra giấy để trả lời miệng.
- HS phát biểu ý kiến. GV nhận xét, chốt lại lời giải :

Câu a. Bài văn gồm 6 đoạn (mỗi đoạn mở đầu bằng chữ viết hoa lùi vào 1 ô ; kết thúc bằng dấu chấm xuống dòng). Nội dung mỗi đoạn :

Đoạn 1 : Mở bài – giới thiệu chung về con tê tê.

Đoạn 2 : Miêu tả bộ vẩy của con tê tê.

Đoạn 3 : Miêu tả miệng, hàm, lưỡi của tê tê và cách tê tê săn mồi.

Đoạn 4 : Miêu tả chân, bộ móng của tê tê và cách nó đào đất.

Đoạn 5 : Miêu tả nhược điểm của tê tê.

Đoạn 6 : Kết bài – tê tê là con vật có ích, con người cần bảo vệ nó.

Câu b. Các bộ phận ngoại hình được miêu tả : bộ vẩy – miệng, hàm, lưỡi – bốn chân. Tác giả rất chú ý quan sát bộ vẩy của tê tê để có những so sánh rất phù hợp, nêu được những khác biệt khi so sánh : *Giống vẩy cá gáy nhưng cứng và dày hơn nhiều ; Bộ vẩy như một bộ giáp sắt.*

Câu c. Những chi tiết cho thấy tác giả quan sát hoạt động của con tê tê rất tỉ mỉ và chọn lọc được nhiều đặc điểm lí thú :

– Cách tê tê bắt kiến : *Nó thè cái lưỡi dài, nhỏ như chiếc đũa, xẻ làm ba nhánh, đục thủng tổ kiến, rồi thò lưỡi vào sâu bên trong. Đợi kiến bâu kín lưỡi, tê tê rụt lưỡi vào mõm, tóp tép nhai cả lũ kiến xấu số.*

– Cách tê tê đào đất : *Khi đào đất nó dũi đầu xuống đào nhanh như một cái máy, chỉ cần chừng nửa phút đã ngấp nửa thân mình nó. Khi ấy, dù có ba người lực lưỡng túm lấy đuôi nó kéo ngược cũng không ra... Trong chớp nhoáng, tê tê đã ẩn mình trong lòng đất.*

Bài tập 2

– 1 HS đọc yêu cầu của bài.

– GV kiểm tra HS đã quan sát trước một con vật theo lời dặn của thầy cô như thế nào.

– GV giới thiệu tranh, ảnh một số con vật để HS tham khảo ; nhắc các em :

+ Quan sát hình dáng bên ngoài của con vật mình yêu thích, viết một đoạn văn miêu tả ngoại hình của con vật, chú ý chọn tả những đặc điểm riêng, nổi bật.

+ Không viết lặp lại đoạn văn tả con gà trống ở tiết TLV tuần 31.

– HS làm bài vào vở hoặc VBT (nếu có). GV phát riêng giấy cho một vài HS.

– HS tiếp nối nhau đọc đoạn văn của mình. GV nhận xét, khen ngợi những HS có đoạn viết hay.

– GV chọn 1 – 2 đoạn viết tốt (của HS làm bài trên giấy), dán lên bảng lớp – cả lớp nhận xét, rút kinh nghiệm, học hỏi.

Bài tập 3

– GV lưu ý HS :

+ Quan sát hoạt động của con vật mình yêu thích, Viết một đoạn văn miêu tả hoạt động của con vật, cố gắng chọn tả những đặc điểm lí thú.

+ Nên tả hoạt động của con vật các em vừa tả ngoại hình của nó ở BT2. (HS vẫn có thể viết về hoạt động của một con vật khác.)

– Cách thực hiện tiếp theo tương tự BT2. Cuối cùng, GV khen ngợi, chấm điểm một số đoạn viết hay.

3. Củng cố, dặn dò

GV nhận xét tiết học. Yêu cầu những HS viết đoạn văn ở BT2, 3 chưa đạt, về nhà sửa chữa, viết lại vào vở.